

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 30 października 2020 r.

Znak: WK-610/23/4/20

Pani
Bożena Wieloch
Wójt Gminy
Lipie

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 4 maja 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. (w tym w okresie od 4 do 20 maja 2020 r. tylko w ramach wykonywania pracy zdalnej), kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Lipie** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 września 2020 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W zakresie realizacji planu wydatków:

- *W roku 2019 dokonano wydatków, które nie posiadały pokrycia w planie finansowym Urzędu, czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.*

Przekroczenia planu wydatków stwierdzono w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, gdzie plan wydatków na dzień 3 października 2019 r. wynosił 95.000,00 zł, natomiast wykonanie wydatków wynosiło 97.314,63 zł.

Przekroczenie wydatków o kwotę 2.314,63 zł nastąpiło w wyniku uregulowania w dniu 3 października 2019 r. zobowiązań wynikających z czterech faktur VAT z dnia 1 października 2019 r. na łączną kwotę 15.415,24 zł za zakup materiałów remontowych.

Zwiększenia planu wydatków o kwotę 30.000,00 zł dokonano w dniu 4 października 2019 r. Decyzją Nr 31/2019 Wójta Gminy Lipie oraz uchwałą Rady Gminy Lipie Nr XII/74/2019 z dnia 4 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 r.

Zadania w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym należały do p. Anety Łaczmańskiej – Skarbnika Gminy Lipie. Wydatek zatwierdziła do zapłaty p. Bożena Wieloch – Wójt Gminy Lipie.

Wniosek nr 1

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Lipie, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2016 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli) dochody realizowane przez Urząd (podatki oraz dochody niepodatkowe) ujmowane były bezpośrednio w księdze głównej organu w ewidencji konta 901 „Dochody budżetu” (w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej) w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu”, natomiast w księdze głównej Urzędu na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” (w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej w korespondencji z kontem 221 lub innym właściwym kontem) ujmowano ww. dochody w okresach kwartalnych (na koniec każdego kwartału) na podstawie dokumentów PK.*

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 901 określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 października 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania konta 130 zawartymi w załączniku nr 3 do ww. rozporządzeń.

Stosownie do zasad funkcjonowania konta 901 określonych w załączniku nr 2 do ww. rozporządzeń, na stronie Ma tego konta ujmuje się dochody budżetu: na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Stosownie natomiast do zasad funkcjonowania konta 130 określonych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzeń, ww. konto służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 221 lub innym właściwym kontem.

Powyższa zasada ujmowania dochodów realizowanych przez Urząd w ewidencji konta 130 w okresach kwartalnych na podstawie dowodów księgowych „PK” uregulowana została

w „Polityce rachunkowości” przyjętej zarządzeniem Nr 0050.90.2017 Wójta Gminy Lipie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Lipiu.

W załączniku nr 1 do ww. zarządzenia „Zasady rachunkowości dla budżetu i Urzędu Gminy Lipie” w części dotyczącej „Szczególnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych”, powyższą zasadę ustalono w sposób następujący: „Dochody gminy z tytułu własnych dochodów budżetowych pobieranych bezpośrednio przez urząd na rachunek ewidencjonowane są bezpośrednio w księdze rachunkowej budżetu (organie) WN 133/MA 901 z odpowiednią podziałką klasyfikacji budżetowej (...). W księdze rachunkowej jednostki przypis (WN 221/MA 720) oraz wpływ (WN 130/MA 221) ww. dochodów z klasyfikacją budżetową dokonywany jest na koniec każdego kwartału na podstawie polecenia księgowania (PK)”.

Jednocześnie w tej samej części polityki rachunkowości ustalono inną zasadę ujmowania w księgach rachunkowych dochodów realizowanych przez Urząd w następujący sposób: „Urząd Gminy obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego posiada w banku rachunek bieżący, z którego korzysta zarówno urząd jako jednostka budżetowa (rachunek bieżący jednostki – konto 130) oraz budżet (Rachunek budżetu – konto 133) (...). Zapis na koncie 130 dotyczący otrzymanych dochodów budżetowych urzędu (z wyjątkiem dochodów realizowanych wyłącznie w budżecie JST) jest zapisem równoległym do księgowania w budżecie dokonywanych na podstawie wyciągów bankowych”.

Urząd Gminy Lipie posiadał wspólny rachunek bankowy dla Urzędu jako jednostki oraz dla budżetu. Powyższe zapisy dotyczące ujmowania dochodów realizowanych przez Urząd w ewidencji konta 130 nawzajem się wykluczają, co świadczy o niespójności przyjętych zasad rachunkowości.

Ponadto, w zakładowym planie kont dla Urzędu przyjętym ww. zarządzeniem Nr 0050.90.2017 Wójta Gminy Lipie z dnia 29 grudnia 2017 r. (ze zmianami) oraz poprzednio zarządzeniem Nr 0050.17.2011 Wójta Gminy Lipie z dnia 28 stycznia 2011 r. (ze zm.) wprowadzono do stosowania konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, które służą do rozliczenia przelewów dochodów i środków na wydatki między rachunkiem jednostki budżetowej a rachunkiem budżetu.

W sytuacji braku odrębnego rachunku bankowego jednostki budżetowej, ustalanie zasad funkcjonowania ww. kont nie znajduje uzasadnienia. W księgach rachunkowych Urzędu, konta te nie funkcjonowały.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń. Stosownie do art. 4 ust. 1 powyższej ustawy, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Skutkiem powyższego ujmowania dochodów realizowanych przez Urząd, sprawozdania jednostkowe miesięczne Urzędu i organu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za miesiące: styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopada były sporządzane na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej organu. Dane w zakresie wpływów dochodów w ww. miesiącach nie wynikały z ksiąg rachunkowych Urzędu.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn.zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 1 poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1016 z późn.zm.), sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, na podstawie ewidencji księgowej.

Stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz załącznik nr 39 do poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1016 z późn.zm.), sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki budżetowej, gminy za styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad oraz grudzień - wypełniają w zakresie wpływów planowanych i wykonanych.

Zgodnie z § 3 ust. 1 ww. Instrukcji, sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej. Stosownie natomiast do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej.

Zadania w zakresie właściwego zorganizowania rachunkowości jednostki należały do p. Anety Łaczmąskiej – Skarbnika Gminy Lipie. Natomiast funkcje kierownika jednostki, do którego zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości należy ustalenie i aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady rachunkowości, w okresie objętym kontrolą wykonywała p. Bożena Wieloch – Wójt Gminy Lipie.

Wniosek nr 2

Zapewnić prawidłowe ujmowanie dochodów objętych planem finansowym Urzędu Gminy Lipie w księgach rachunkowych Urzędu w ewidencji konta 130 oraz doprecyzować i ujednoczyć przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach 130, 222 i 223 w Urzędzie Gminy Lipie, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 października 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze również zasady sporządzania jednostkowych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych określone w § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 156) w związku § 4 ust. 1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia oraz art. 4 ust. 1 i art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn.zm.).

- *W 2020 r. bilans otwarcia kont księgi głównej Urzędu Gminy Lipie był niezgodny z bilansem zamknięcia tych kont na dzień 31 grudnia 2019 r., co było niezgodne z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn.zm.). Stosownie do powyższego przepisu, wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących kont:

- *konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, gdzie bilans zamknięcia wynosił Wn 32.705,33 zł i Ma 123.309,08 zł, natomiast bilans otwarcia wynosił Wn 62.829,84 zł i Ma 153.433,59 zł (różnica 30.124,51 zł po stronie Wn i po stronie Ma),*
- *konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” gdzie bilans zamknięcia wynosił Wn 652.034,94 zł i Ma 20.504,08 zł, natomiast bilans otwarcia wynosił Wn 672.539,02 zł i Ma 41.008,16 zł (różnica 20.504,08 zł po stronie Wn i po stronie Ma).*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Lipie, powyższe zostało spowodowane brakiem właściwej obsługi przez program komputerowy kont z saldami dwustronnymi (kont szczegółowych kontrahentów wobec których na koniec 2019 roku istniały nadpłaty jak i zobowiązania). Z powodu błędnego zdefiniowania parametrów przez program komputerowy w wydruku: „Zestawienie obrotów i sald” w bilansie otwarcia ksiąg rachunkowych na rok 2020 strona WN i MA ww. kont wykazana została w wartości powiększonej o nadpłaty (wynikające z korekt faktur Vat, które dotyczyły roku 2019, a wpłynęły w roku 2020), tj. o kwotę 30.124,51 zł na koncie 201 i o kwotę 20.504,08 zł na koncie 221. Prawidłowe salda należności i zobowiązań ww. kont na koniec roku 2019 zostały wykazane w księgach poprzez wprowadzenie dodatkowego zapisu technicznego.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Lipie należało do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Aneta Łaczmajska – Skarbnik Gminy Lipie, do której należały również zadania w zakresie właściwego zorganizowania rachunkowości jednostki.

Wniosek nr 3

Zapewnić prawidłowe ujmowanie aktywów i pasywów w bilansie otwarcia na dany rok kont księgi głównej Urzędu Gminy Lipie, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn.zm.).

- *W sprawozdaniach jednostkowych Urzędu i organu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych sporządzonych odpowiednio za rok: 2016, 2017, 2018, 2019 oraz za I kwartał roku 2020 nie wykazano danych w kolumnach:*
 - *„Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”,*
 - *„Skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień ...”,*
 - *„Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy”.*

Powyższe skutki wykazywano w zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

Było to niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn.zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U.

z 2016 r. poz. 1016 z późn.zm.). Stosownie do powyżej wskazanych przepisów, sprawozdania:

- jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, na podstawie ewidencji księgowej;

- zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

Ponadto, stosownie do § 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia 9 stycznia 2018 r. oraz poprzednio obowiązującej Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia z dnia 16 stycznia 2014 r. „sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych: gminy oraz miasta na prawach powiatu za: marzec, czerwiec, wrzesień i za rok - wypełniają kolumny: „Plan (po zmianach)”, „Należności”, „Potrącenia”, „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”, „Dochody otrzymane”, „Saldo końcowe”, „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”, „Skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień...”, „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy”.

Stosownie do § 4 ust. 2 ww. Instrukcji, jednostki samorządu terytorialnego sporządzają zbiorcze sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych, w pełnym zakresie informacji wynikających ze sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych.

Zadania w zakresie przygotowania projektów sprawozdań należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Aneta Łacmańska – Skarbnik Gminy Lipie. Sprawozdania jednostkowe Rb-27S za wskazane okresy zostały podpisane przez p. Bożenę Wieloch – Wójta Gminy Lipie i p. Anetę Łacmańską – Skarbnika Gminy Lipie.

Wniosek nr 4

Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 156) oraz § 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

W zakresie podatku od nieruchomości:

– W latach 2016 - 2020 (do dnia kontroli), nie przeprowadzono czynności mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości danych o posiadanych nieruchomościach, a w związku z powyższym nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji na podatek od nieruchomości bądź do złożenia aktualnych informacji podatkowych.

Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn.zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do

stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W myśl art. 274 a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Stosownie do art. 3 pkt 5 ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o deklaracjach rozumie się przez to również informacje, do składania których obowiązani są na podstawie przepisów prawa podatkowego podatnicy.

Powyższe dotyczyło:

➤ podatnika o numerze karty kontowej 221-0883 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który w informacji na podatek od nieruchomości złożonej do Urzędu Gminy Lipie w dniu 14 lutego 1996 r. nie wykazał budowli zajętych pod działalność gospodarczą.

W wyniku przeprowadzonej w dniu 9 czerwca 2020 r. wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości ww. podatnika zajętej pod działalność gospodarczą znajduje się utwardzony parking przeznaczony dla klientów.

➤ podatnika o numerze karty kontowej 221-2763 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który w informacji na podatek od nieruchomości złożonej do Urzędu Gminy Lipie w dniu 17 listopada 2008 r. oraz kolejnej złożonej w dniu 3 września 2009 r. nie wykazał budowli zajętych pod działalność gospodarczą.

W wyniku przeprowadzonej w dniu 9 czerwca 2020 r. wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości ww. podatnika zajętej pod działalność gospodarczą znajduje się utwardzony parking przeznaczony dla klientów.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają następujące nieruchomości lub obiekty budowlane: budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 2 tej ustawy, budowlą jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Zgodnie z art. 6 ust. 6 powyższej ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania w danym roku.

Organ podatkowy wezwał do złożenia prawidłowej informacji w sprawie podatku od nieruchomości: 9 czerwca 2020 r. podatnika o nr karty kontowej 221- 2763 i 15 czerwca 2020 r. podatnika o nr karty kontowej 221-0883.

Do dnia zakończenia kontroli do Urzędu Gminy Lipie nie wpłynęły takie informacje.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości należały do pracownika na stanowisku Inspektora ds. wymiaru podatków i opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Aneta Łączmańska – Skarbnik Gminy Lipie.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lipie w zakresie dokonywania prawidłowych czynności sprawdzających informacje w sprawie podatku od nieruchomości oraz prowadzenia postępowań wyjaśniających w zakresie opodatkowania, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 1a ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2018 r. zaniechano udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego p. Bożenie Wieloch – Wójtowi Gminy Lipie, za 2017 r. w liczbie 17 dni, co było niezgodne z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 należało pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Ponadto, w myśl art. 152 Kodeksu pracy, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego. Pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu.*

W dniu 28 listopada 2018 r. wypłacono p. Bożenie Wieloch – Wójtowi Gminy Lipie ekwiwalent pieniężny w kwocie 20.220,79 zł brutto za niewykorzystany urlop w łącznej liczbie 41 dni i 3 godziny, w tym 17 dni za rok 2017.

Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Znak: WK-610/14/4/16 z dnia 6 września 2016 r.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy Lipie wykonywała p. Ewa Brzózka – Sekretarz Gminy Lipie.

Wniosek nr 6

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów Wójtowi Gminy Lipie zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzenia w 2018 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie p.n. „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Parzymiechy i Albertów” stwierdzono, że nieprawidłowo sporządzono protokół postępowania, co polegało na:*
 - *wskazaniu wartości zamówienia ustalonej przez zamawiającego w kwocie brutto bez określenia kwoty netto, czym naruszono postanowienia pkt 2.4 załącznika nr 1 stanowiącego*

wzór protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. poz. 1128), w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością i taką kwotę zamieszcza się w protokole z postępowania,

- braku zamieszczenia kwoty, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i którą winien podać bezpośrednio przed otwarciem ofert oraz kwot oferowanych przez wykonawców, co było wymagane postanowieniami pkt 11.2 oraz pkt 12.1 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia stanowiącego wzór protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu. Zgodnie z ww. wzorem w protokole zamieszcza się kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i którą podał bezpośrednio przed otwarciem ofert. Ponadto, w protokole wyszczególnia się wszystkie oferty, które zostały złożone do upływu terminu składania ofert, z podaniem nazwy albo imienia i nazwiska wykonawcy, adresu siedziby lub miejsca zamieszkania, ceny lub kosztu.

- nieprawidłowym wskazaniu daty zawarcia umowy o zamówienie publiczne oraz kwoty wynagrodzenia umownego za realizację zamówienia. Naruszono tym postanowienia § 2 ust. 2 pkt 20 ww. rozporządzenia oraz pkt 26.1 załącznika nr 1 do tego rozporządzenia. W protokole wskazano, że umowę na roboty budowlane zawarto z wykonawcą w dniu 9 listopada 2018 r. z wynagrodzeniem na kwotę 5.883.549,52 zł brutto, podczas gdy faktycznie umowę o zamówienie publiczne zawarto w dniu 22 listopada 2018 r. za wynagrodzeniem 1.987.070,53 zł.

Zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem dokumentacji dotyczącej całokształtu zagadnień związanych z przeprowadzaniem przetargów należały do obowiązków Referenta ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych. Protokół z postępowania o udzielenie zamówienia zatwierdziła p. Bożena Wieloch – Wójt Gminy Lipie.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lipie biorącymi udział w przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie prawidłowego sporządzania protokołu postępowania o zamówienie, stosownie do postanowień pkt 2.4, pkt 11.2, pkt 12.1 oraz pkt 26.1 załącznika nr 1 stanowiącego wzór protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. poz. 1128) w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.) oraz mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *Do dnia kontroli, tj. 25 maja 2020 r., zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym od 1 stycznia 2017 r. mowa w art. 25 ust. 1 i ust. 2 (wcześniej ww. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn.zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez wójta polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu.*

Za przygotowanie planu wykorzystania zasobu odpowiedzialny był Kierownik Referatu Mienia i Ochrony Środowiska.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami była p. Bożena Wieloch – Wójt Gminy Lipie.

W trakcie kontroli opracowano i wprowadzono zarządzeniem Wójta Gminy Lipie Nr 0050.30.2020 z dnia 25 maja 2020 r. plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2020 - 2022.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Lipie w zakresie sporządzania planów wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn.zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej